

"БЕСРАМНИЦИТЕ ГО 'ОСРАМОТИЈА' КРСТОТ НА КОСОВО!"

Судирот меѓу владиката Артемија и "чуварот на тронот" на Српската православна црква, со кој сега раководи митрополитот Црногорско-приморски Амфилохие, бидејќи патријархот Павле е стар, изнемоштен и се лекува на ВМА во Белград, можеби во моментот е замрзнат, но на теренот тоа не е така, се јавуваат караници и разни други црковни интриги.

Инцидентот во манастирот "Високи Дечани", во близина на Пеќ на Косово, претставува предигра или своевидно одмерување на силите во СПЦ, кои атакуваат на поглаварската столица.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Проблемот кој деновиве е актуелен во српските црковни кругови, а е поврзан со одлуката на епископот Рашко-призренски, владиката Артемија, со која тој неодамна се реши да го смени липлјанскиот владика Теодосиј, игумен на манастирот "Високи Дечани", по што српските свештеници и монаси од оваа епархија се поделија и на крајот "крвнички" се степаа, е замрзнат по помирувачката мисија на Светиот синод, кој се состана во Патријаршијата во Белград. Но, тоа е привиден, односно нестабилен мир, бидејќи нетрпеливоста меѓу Рашко-призренскиот владика и дел од членовите на САС на СПЦ, продолжува да тлее и да

се развива во отворена црковна војна и борба за превласт.

Имено, судирот меѓу владиката Артемија и "чуварот на тронот" на Српската православна црква, со кој сега раководи митрополитот Црногорско-приморски Амфилохие, бидејќи патријархот Павле е стар, изнемоштен и се лекува на ВМА во Белград, можеби во моментот е замрзнат, но на теренот тоа не е така, се јавуваат караници и разни други црковни интриги, кои сè повеќе ги продлабочуваат проблемите како, на пример, состојбата и иднината на српските цркви и манастири на Косово, потоа сè поголемиот судир меѓу митрополитот Амфилохие и поглаварот на непризнатата Црногорска црква, како и заладените односи меѓу СПЦ и МПЦ.

Според добрите познавачи на црковните прилики во Белград, обидот да се смени владиката Теодосие всушност ги затскрива вистинските причини за заострување на внатрешните односи во СПЦ кои, пред сè, се иницирани од сè погласните барања за избор на нов поглавар на српската Црква.

КОЈ ОДЛУЧУВА?

Неодамнешниот инцидент во манастирот "Високи Дечани", во близина на Пеќ на Косово, претставува предигра или своевидно одмерување на силите во СПЦ, кои атакуваат на поглаварската столица.

Имено, во играта длабоко е инволвиран владиката Амфилохие, кој претходно беше обвинет од страна на архијерејот на Рашко-призренската епархија, епископот Артемија, дека тој му се меша во надлежностите, а тоа го прави преку владиката Теодосие.

Инаку, познато е дека митрополитот Амфилохие важи за еден од најтврдокорните владици во Српската црква, кој јавно изјавува дека не ја признава Македонската православна црква.

Од тој аспект неговото евентуално назначување за иден поглавар на СПЦ претставува голема опасност не само за натамошно заострување на односите меѓу МПЦ и СПЦ, туку и за релациите во иднина меѓу Белград и Скопје.

По мајското заседание на Соборот на СПЦ, владиката Амфилохие за подгоричките весници изјави:

"Се надевам дека нема да бидам српски патријарх, но за тоа одлучува Господ".

Неговото Високопреосвештенство, митрополит Црногорско-приморски,

Неговото Високопреосвештенство митрополитот Црногорско-приморски, Зетско-ридски и Скендеријски Амфилохие (Радовиќ), од неодамна е и егзарх на пеќскиот трон, односно српските извори наведуваат дека тој си го придобал достоинството на архиепископ, што многу други владици оправдано му го оспоруваат. Тој и натаму останува еден од главните кандидати за 45-ти поглавар на СПЦ.

Зетско-ридски и Скендеријски Амфилохие (Радовиќ) од неодамна е и егзарх на Пеќскиот трон, односно српските извори наведуваат дека тој си го придобал достоинството на архиепископ, што многу други владици оправдано му го оспоруваат. Тој и натаму останува еден од главните кандидати за 45-ти поглавар на СПЦ.

Во последно време и новите државни власти во Белград се заинтересирани за игрите во белградскиот патријаршиски двор, но тие сè уште се немаат изјаснето за кого се, иако нивен миленик станува епископот Австралиско-новозеландски Иринеј (Добривојевиќ),

но поради тоа што е избран за епископ во 2006 година и не го исполнува основниот услов, тој не може да влезе во трката за нов поглавар на Црквата.

Во сплетките за црковниот трон се спомнува и бањалучкиот епископ Јефрем и митрополитот Дабробосански Николај, но сè погласни се настојувањата на тоа место да преферира некој од помладите владици како, на пример, епископот Захумско-херцеговски Григориј или владиката Брањевачки Игњатиј.

МЕДИЦИНСКИ ИЗВЕШТАИ

Во врска со замрзнатиот проблем, на помирувачката седница присуствувале владиката Артемија, епископот липлјански Теодосие, митрополитот Амфилохие, кој заседавал со седницата на САС на СПЦ, потоа наместо двата постојани члена на највисокото црковно тело, епископот Жички Хризостом и Милошевски Филарет, како заменици на САС, учествувале митрополитот Загрепско-љубљански Јован и епископот Зворничко-тузлански Василие. На седницата биле присутни и претставници на Одборот на Светиот архијерејски сабор за Косово и за Метохија. По седницата било објавено соопштение:

"Клучните одлуки за овие и за други жешки прашања ќе бидат донесени во догледно време на САС на СПЦ. Во неволјите со кои се соочуваат нашата Црква и нашиот народ на Косово и на Метохија, епископот Артемија, неговото свештенство и манастиро и верниот

народ, ја имаат солидарноста и поддршката од севкупната наша Црква, за сведоштвото на Христовата љубов, вистина, мир и правда и секое добро".

Сите претходно донесени спорни одлуки од страна на владиката Артемија се ставени во мирување, а инкриминираните епископи во судирот не го коментираа соопштението. Но, тоа не носи мир и добро во христијанската куќа, особено кога некој преку туѓ грб сака да наметне свое мислење или да смени одредени состојби во Рашко-призренската епархија, колевката на Пеќската патријаршија.

Тоа доволно зборува дека расколот во оваа епархија е одраз на севкупните состојби во СПЦ, која во моментот е без физичка контрола на тронот, бидејќи поради старост и физичка изнемоштеност патријархот Павле подолго време се лекува на ВМА. Конзилијарните извештаи од ВМА сè повеќе се идентични на оние Титовите од осумдесеттите години на минатиот век:

"Здравствената состојба на Неговата Светост Патријархот Српски Г. Павле е стабилна, со нормални вредности на виталните функции. Тој денот го минува седејќи во фотелја, чита, разговара, зема лекови и соработува во изведбата на физикалната терапија. Продолжуваат лекувањето и редовната контрола, која ја спроведуваат членови на лекарски конзилиум".

Според изработката на лекарските извештаи, кои личат на лекарските извештаи на лекувањето на Јосип Броз Тито, во Љубљана, во 1980 година, Патријархот Павле не е во состојба да ги контролира активностите во Српската

црква. Затоа него го менуваат митрополитот Амфилохие и уште неколку други владици, кои се дел од тврдокорната српска и националистичка струја, која не ги признава реалните црковни прилики, како што се, постоењето и црковното уредување на МПЦ и на ЦПЦ.

Македонската православна црква ги следи настаните во Белград, бидејќи во очекување на продолжување на разговорите многу е битно кој ќе го наследи Патријархот Павле. Се очекува на Сецрковниот собор на СПЦ, кој традиционално се одржува во октомври секоја година, во присуство на сите владици, да се разгледува ова жешко црковно прашање.

Имено, уште во текот на првата седмица на приемот на Патријархот Павле на ВМА во Белград почнаа сплетките за негова смена, иако канонски тоа може да се случи само ако тој даде оставка или почине. Тоа значи дека веќе пропадна еден обид да се избере нов егзарх на Пеќскиот трон, но се верува дека тоа ќе се случи во октомври. Доколку за ова место се избори митрополитот Амфилохие, тогаш односите меѓу СПЦ и МПЦ дополнително ќе се влошат, бидејќи за него постои само т.н. Јованова црква.

Во сите досегашни изјави Амфилохие се повикува на настаните од 1958/59 година, како и на канонските правила, но токму во тој контекст српскиот владика ги извртува фактите за одлуките за признавање на нашата Црква и заедничкото црковно богослужење, кое всушност било официјално признавање на автокеفالноста на Македонската православна црква.